

*Romatoid Artrit (RA)ve Ankilozan Spondilit (AS)
Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Araştırması*

Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Saha Araştırması

Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon saha araştırması n=250 hekim üzerinde yapılmıştır.

Ülke genelini temsil etmek üzere yapılan bu araştırma, bölgeler ya da iller bazında yapılmamıştır. Ülke geneli sonuçları yansıtmaktadır.

Çalışma Romatoid Artrit ve Ankilozan Spondilit olmak üzere iki ana bölümden oluşmaktadır.

Çalışmanın temel amacı, Romatoid Artrit ve Ankilozan Spondilit'te Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon hekimlerinin kendi rolleri, eğitim ihtiyaçları hakkındaki algıyı araştırmak ve bilgi birikimlerini ölçmektir.

I.Bölüm: Romatoid Artrit Anket Sonuçları ve Analizler

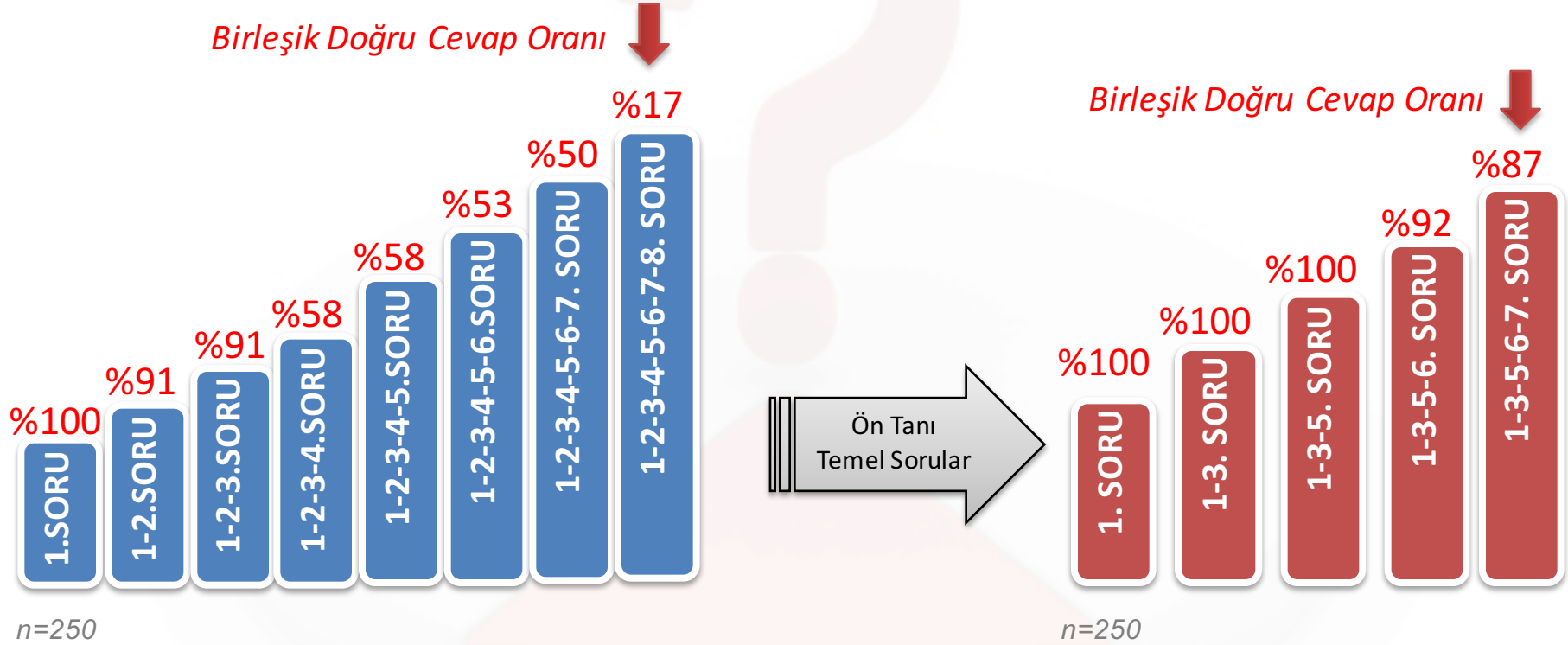
Tanı Sorularına Verilen Cevaplar ve Doğru Oranları

	Evet	Hayır
1- En sık tutulan eklemler el ve el bileğidir	%100	%0
2- Romatoid Artrit erkeklerde kadınlardan daha sık görülür.	%9	%91
3- Ağrı ve tutukluk en sık görülen non-spesifik semptomlardır.	%100	%0
4- Eklemlerde kızarıklıklara rastlanır.	%38	%62
5- RF testi değeri her zaman pozitifdir.	%0	%100
6- Sabahları eklemlerde yarım saatten fazla görülen tutulma görülür.	%92	%8
7- Eklemlerdeki tutulma simetrik değildir.	%6	%94
8- Omurga tutulumu görülebilir	%67	%33

n=250

Kırmızı ile işaretli sorular tanı koymada önemli «beş soru» olarak işaretlenmiştir.

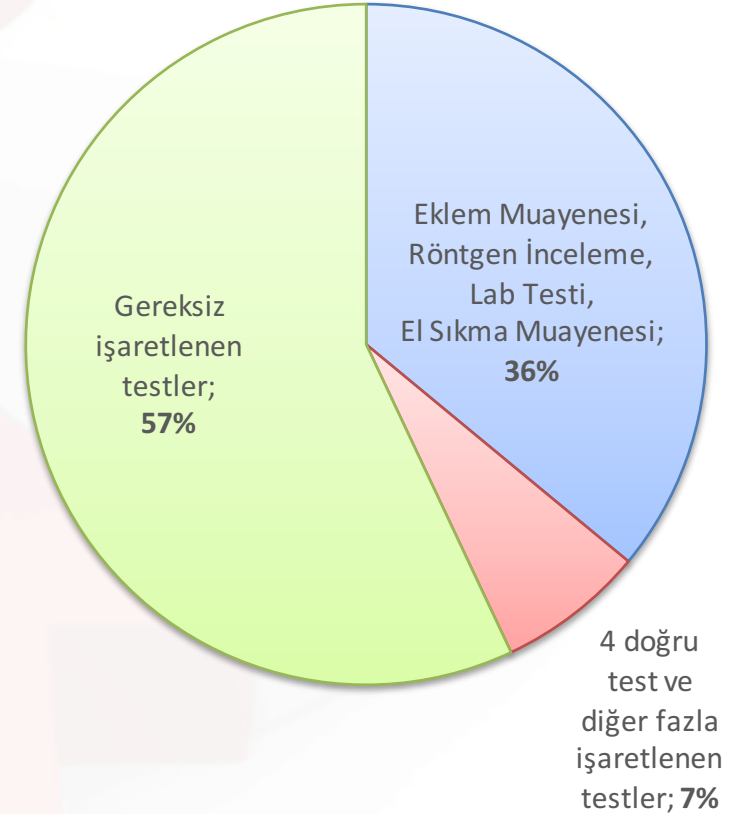
Birleşik Doğru Cevap Oranları

«Sorular bazında doğru cevap verme oranları yüksek gibi görünse de, bir hekimin cevabının sekiz soruya da doğru cevap verme oranı yüzde 17'dir. Fizik tedavi ve rehabilitasyon hekimlerinin yüzde 87'si tanı konulması için temel bilgileri içeren (1.,3.,5., 6. ve 7.soru) soruların hepsine doğru cevap vermiştir.»

Romatoid Artrit'ten şüphelendiğiniz hastalarınızda ön tanı için hangi yöntemi kullanıyorsunuz?

		Adet	Cevap %
Eklem Muayenesi	✓	248	%28
Röntgen İnceleme	✓	230	%26
El Sıkma Muayenesi	✓	122	%14
Laboratuvar Testi	✓	248	%28
Nörolojik Muayene		20	%2
Diğer		10	%1
Toplam		878	100%

Romatoid Artrit'ten şüphelendiğiniz hastalarınızda ön tanı için hangi yöntemi kullanıyorsunuz?

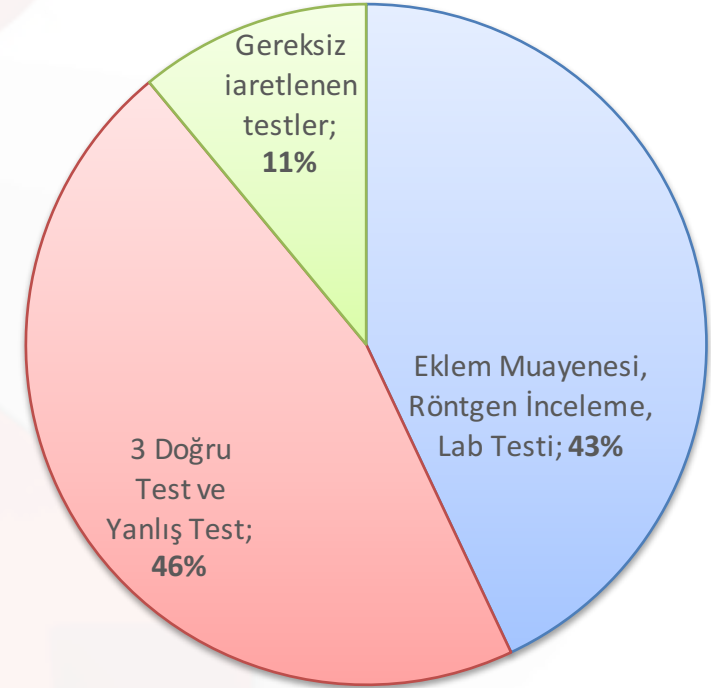
	Cevap	Cevap %
Eklem Muayenesi, Laboratuvar Testi, Röntgen İncelemesi	108	43,20%
Eklem Muayenesi, El Sıkma Muayenesi, Laboratuvar Testi, Röntgen İncelemesi ✓	90	36,00%
Eklem Muayenesi, El Sıkma Muayenesi, Laboratuvar Testi, Nörolojik Muayene, Röntgen İncelemesi	18	7,20%
Eklem Muayenesi, Laboratuvar Testi	10	4,00%
Eklem Muayenesi, El Sıkma Muayenesi, Laboratuvar Testi	8	3,20%
Eklem Muayenesi, El Sıkma Muayenesi, Laboratuvar Testi, Röntgen İncelemesi, Diğer	6	2,40%
Eklem Muayenesi, Laboratuvar Testi, Nörolojik Muayene, Röntgen İncelemesi	2	0,80%
Eklem Muayenesi, Laboratuvar Testi, Diğer	2	0,80%
Eklem Muayenesi, Röntgen İncelemesi	2	0,80%
Laboratuvar Testi, Röntgen İncelemesi	2	0,80%
Eklem Muayenesi, Laboratuvar Testi, Röntgen İncelemesi, Diğer	2	0,80%

«Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon hekimlerinin %36'sı Romatoid Artrit ön tanısı için gerekli olan yöntemlerin tamamını işaretlemişlerdir.

Geriye kalan %64'ü ön tanıda kullanılabilecek gerekli olan yöntemlerin bir kısmını veya diğer yöntemleri işaretlemişlerdir.»

Romatoid Artrit'ten şüphelendiğiniz hastalarınızda ön tanı için hangi yöntemi kullanıyorsunuz?

		Adet	Cevap %
Eklem Muayenesi	✓	248	%28
Röntgen İnceleme	✓	230	%26
El Sıkma Muayenesi	✓	122	%14
Laboratuvar Testi	✓	248	%28
Nörolojik Muayene		20	%2
Diğer		10	%1
Toplam		878	100%

Romatoid Artrit'ten şüphelendiğiniz hastalarınızda ön tanı için hangi yöntemi kullanıyorsunuz?

	Cevap	Cevap %
Eklem Muayenesi, Laboratuvar Testi, Röntgen İncelemesi 	108	43,20%
Eklem Muayenesi, El Sıkma Muayenesi, Laboratuvar Testi, Röntgen İncelemesi	90	36,00%
Eklem Muayenesi, El Sıkma Muayenesi, Laboratuvar Testi, Nörolojik Muayene, Röntgen İncelemesi	18	7,20%
Eklem Muayenesi, Laboratuvar Testi	10	4,00%
Eklem Muayenesi, El Sıkma Muayenesi, Laboratuvar Testi	8	3,20%
Eklem Muayenesi, El Sıkma Muayenesi, Laboratuvar Testi, Röntgen İncelemesi, Diğer	6	2,40%
Eklem Muayenesi, Laboratuvar Testi, Nörolojik Muayene, Röntgen İncelemesi	2	0,80%
Eklem Muayenesi, Laboratuvar Testi, Diğer	2	0,80%
Eklem Muayenesi, Röntgen İncelemesi	2	0,80%
Laboratuvar Testi, Röntgen İncelemesi	2	0,80%
Eklem Muayenesi, Laboratuvar Testi, Röntgen İncelemesi, Diğer	2	0,80%

«Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon hekimlerinin %43,2'si Romatoid Artrit ön tanısı için gerekli olan yöntemlerin tamamını işaretlemişlerdir.

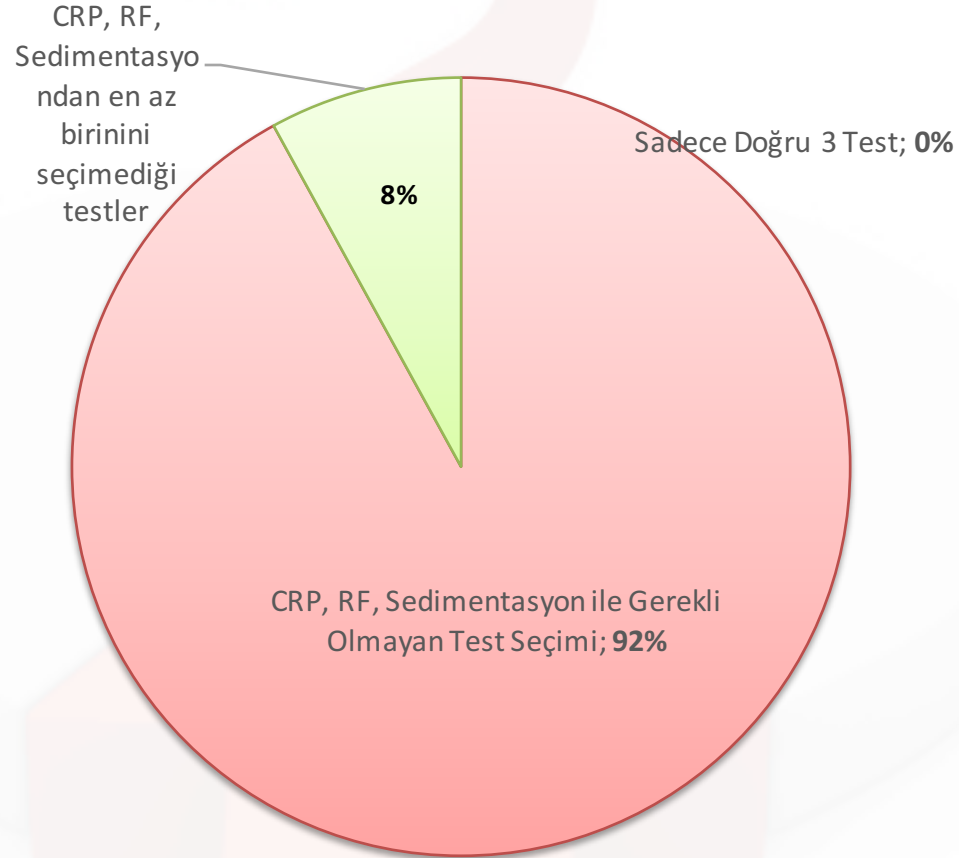
Geriye kalan %56,8'i ön tanıda kullanılabilecek gerekli olan yöntemlerin bir kısmını veya diğer yöntemleri işaretlemişlerdir.»

Romatoid Artrit Ayırıcı Tanısı İçin Hangi Laboratuvar Tetkikleri İstenir?

	Cevap	Cevap %
CRP, RF, Sedimentasyon 	204	82%
ASO, CRP, RF, Sedimentasyon	26	10%
CRP, RF	16	6%
ASO, CRP, RF	2	1%
RF	2	1%

Sadece Elisa Seroloji testleri arasındaki oranları yansıtmaktadır.

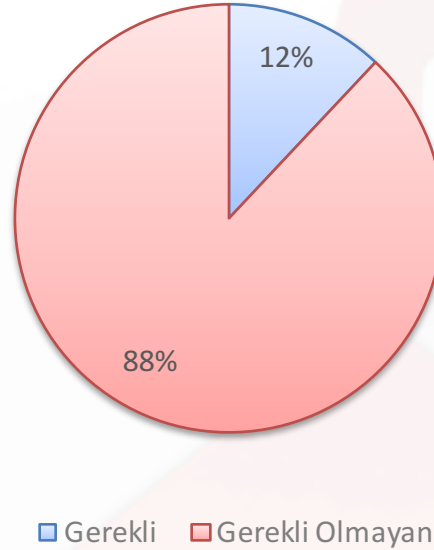
Romatoid Artrit Ayırıcı Tanısı İçin Hangi Laboratuvar Tetkikleri İstenir?

Tüm testler arasında

Romatoid Artrit Ayırıcı Tanısı İçin Hangi Laboratuvar Tetkikleri İstenir?

Laboratuvar İstemleri (%)

Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon hekimlerinin istedikleri tüm tetkiklerin fiyatları ile frekansları çarpılarak toplam tetkik yükü (TL cinsinden) bulunmuştur. Romatoid Artrit için gerekli tetkiklerin TL değeri istenen tüm tetkiklerin sadece yüzde 12'sini oluşturmaktadır. Laboratuvar istemlerinin TL olarak yüzde 88'i gereksizdir.

	Adet	Yüzde
CRP	250	7,06%
RF	250	7,06%
Tam Kan	234	6,61%
Sedimentasyon	230	6,50%
Radyografi	226	6,38%
ALT	190	5,37%
Kretinin	190	5,37%
Anti-CCP	188	5,31%
AST	166	4,69%
BUN	126	3,56%
Ürik Asit	120	3,39%
Üre	110	3,11%
Alkalen Fosfataz	92	2,60%
TSH	92	2,60%
Albumin	84	2,37%
Glukoz	80	2,26%
MR	76	2,15%
Demir	68	1,92%
GGT	60	1,69%
Demir Bağlama Kapasitesi	54	1,53%
Kalsiyum	48	1,36%
Globulin	42	1,19%
FT4	38	1,07%
FT3	38	1,07%
İmmunglobulin	38	1,07%
Kompleman	38	1,07%
Bilirubinler	34	0,96%
Sodyum	30	0,85%
Potasyum	30	0,85%
Laktat Dehidrojenaz (LDH)	28	0,79%
ASO	26	0,73%
Kolesterol	24	0,68%
Transferrin	24	0,68%
Fosfor	24	0,68%
LDL-Kolesterol	24	0,68%
HDL-Kolesterol	24	0,68%
Trigliserit	22	0,62%
Kreatinin Fosfokinaz İzoenzimleri	22	0,62%
Kreatinin Fosfokinaz	18	0,51%
T4	16	0,45%
T3	14	0,40%
Klor	12	0,34%
Amilaz	10	0,28%
Asit Fosfataz	8	0,23%
USG	4	0,11%
ccp	4	0,11%
Testesteron	2	0,06%
Prolaktin	2	0,06%
Beta HCG	2	0,06%

Sağlık Uygulama Tebliği'ne göre rapor düzenleyebildiğiniz ve reçete edebildiğiniz ilaçlarla tedavide yanıt alamadığınız hastalarınızı hangi branş(lar)a yönlendiriyorsunuz?

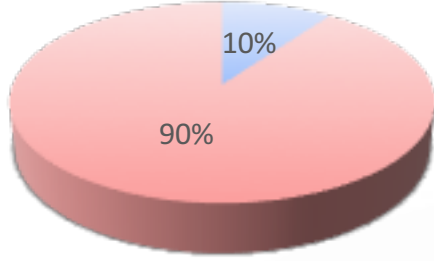
	Cevap	Cevap %
3. Basamak Fizik Tedavi Rehabilitasyon	38	58%
Romatoloji	28	42%
Toplam	66	100%

n=66

«3. basamak hekimlerinden sadece 4 kişinin işaretlediği toplam 66 cevabın olduğu bu soruya göre özellikle 2. basamakta çalışan Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon hekimleri Romatoid Artrit tedavisi için basamak tedavisinde DMARD'lerden sonra anti-TNF tedavileri için 3. basamak bir kuruma hastalarını sevk etmektedirler.

3. basamak Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon hekimlerine sevk oranı Romatoloji hekimlerine oranla anlamlı olarak daha fazladır.»

Romatoïd Artrit ön tanısını doğru olarak koyduğunuzu düşünüyor musunuz?

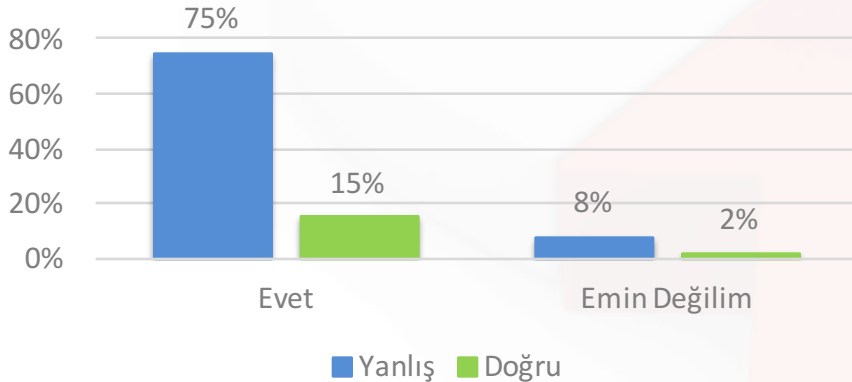
Emin Değilim Evet

“Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Hekimleri’nin %90’ı Romatoïd Artrit için ön tanıyı doğru koyduğunu belirtmiştir.

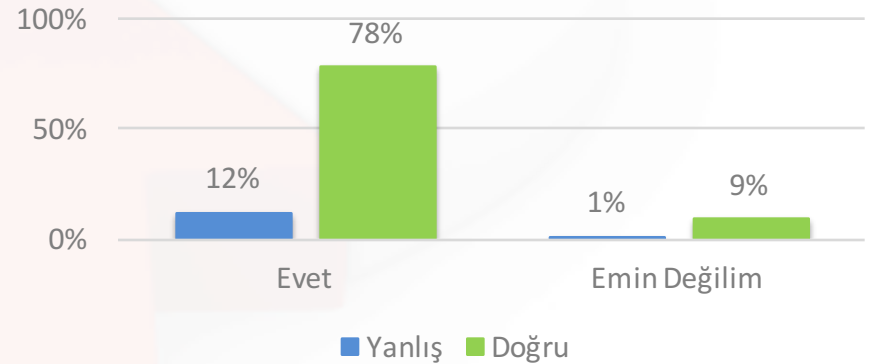
Doğru tanı koyduğunu belirten hekimlerin ilk 8 soruya doğru cevap verme oranı toplamın içinde %15 olarak; temel 5 soruya doğru cevap verme oranı %78 olarak belirlenmiştir.»

«Hekimlerin yüzde 10’u tanıyı doğru koyduğuna emin değil.»

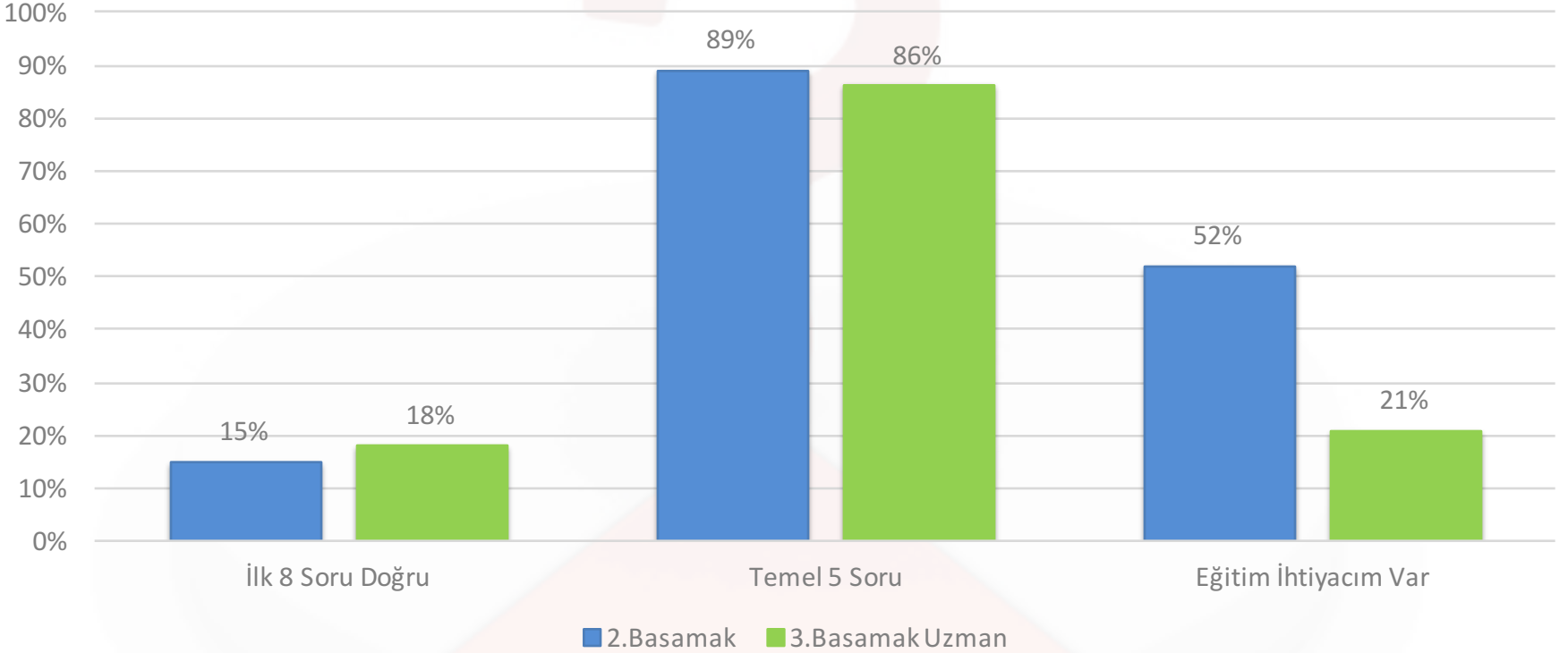
Tanı Doğruluğu Hakkındaki Kanaat ile 8 soruya cevap oranları

Tanı Doğruluğu Hakkındaki Kanaat ile 5 temel soruya doğru cevap

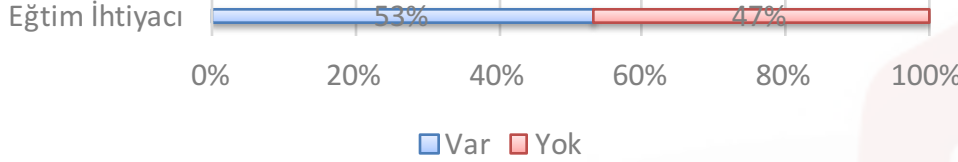
2. ve 3. Basamak FTR Hekimlerinin Doğru Cevap Verme Oranı

«2. basamakta çalışan hekimler ile 3. basamakta çalışan hekimler arasında özellikle 8 soruya doğru cevap verme ve 1-3-5-6-7 sorularına doğru cevap verme oranında 2. basamakta çalışan hekimlerde doğru cevap verme oranında anlamlı fark görülmektedir.

2. Basamakta çalışan hekimler sorulara anlamlı fark olacak şekilde doğru cevap vermelerine karşın 3. basamakta çalışan hekimlere kıyasla daha yüksek oranda eğitim ihtiyacı bildirmişlerdir.»

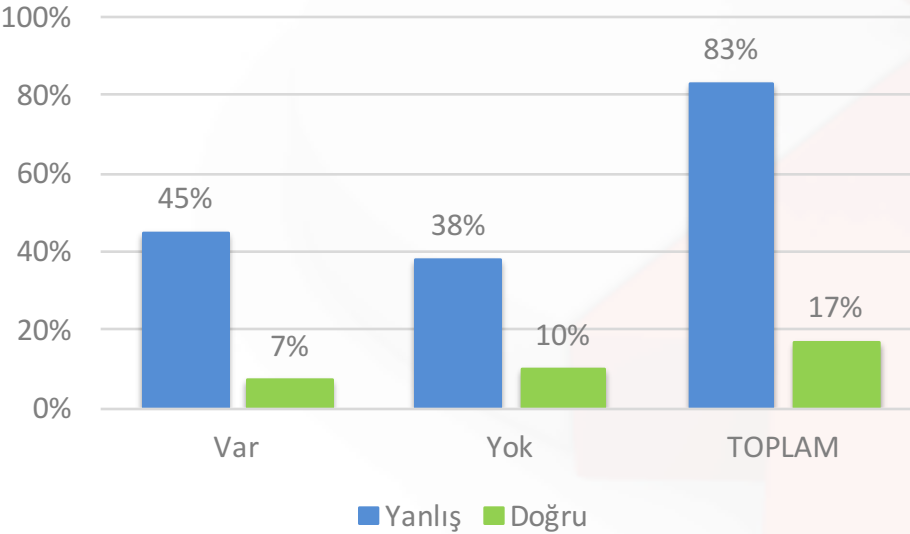
Romatoid Artrit hakkında eğitim ihtiyacınız olduğunu düşünüyor musunuz?

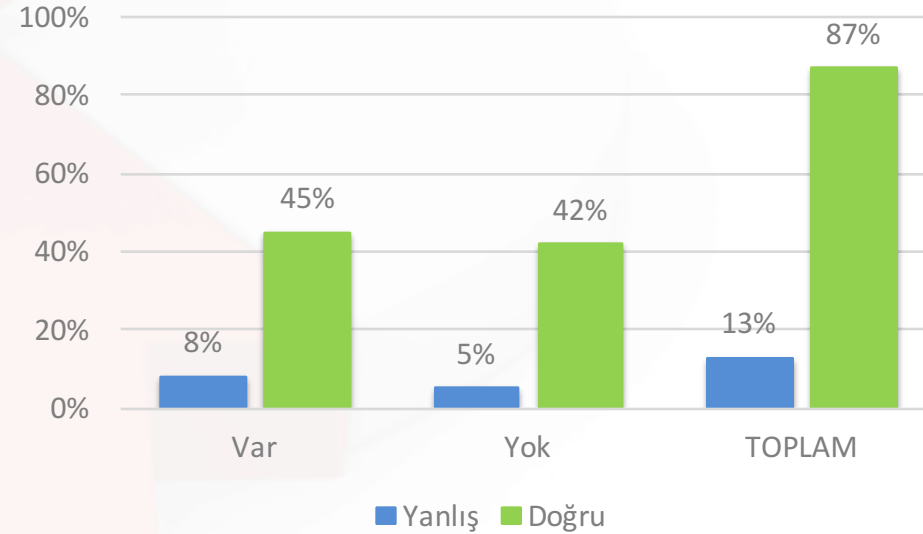
“Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Hekimlerinin %53’ü Romatoid Artrit konusunda eğitim ihtiyaçlarının olduğunu belirtmektedirler.

Eğitim ihtiyacı olmadığını belirten grup, toplam içinde %10 oranında ilk 8 soruya doğru cevap vermiştir.”

Eğitim ihtiyacı hakkındaki kanaat ile ilk 8 soruya verilen cevap

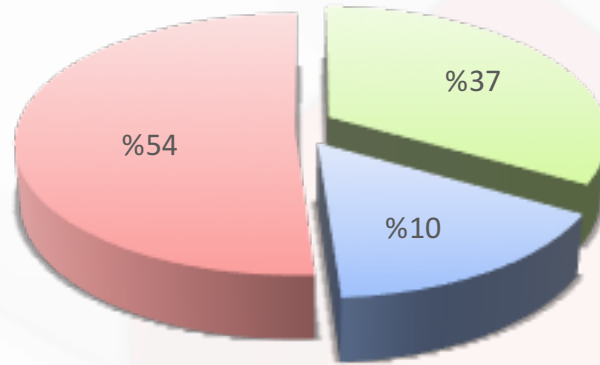

Eğitim ihtiyacı hakkındaki kanaat ile temel 5 soruya verilen cevap

Romatoid Artrit hastalığının ülkemize getirdiği direkt (ilaç, laboratuvar gibi) ve indirekt (hastalığa bağlı işgücü kaybı gibi) toplam senelik maliyet sizce yaklaşık ne kadardır?

	Cevap %
1 milyar TL'den az	10%
1 milyar TL'den fazla	54%
Yaklaşık 1 milyar TL	37%
Toplam	100%

■ bir milyar TL'den az ■ bir milyar TL'den fazla ■ yaklaşık bir milyar TL

«Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon hekimleri Romatoid Artrit tedavisinin yüksek maliyetli olduğu konusunda yüksek farkındalık sahibidir. Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon hekimlerinin yüzde 90'u yıllık tedavi maliyetinin bir milyara ya da daha fazla olduğunu farkındadır.»

II.Bölüm: Ankilozan Spondilit ***Anket Sonuçları ve Analizler***

Ön tanı sorularına verilen cevaplar ve doğru oranları

1- Ankilozan Spondilit ön tanısının konulmasında;

bel ağrısı şikayetinin bir önemi yoktur.	0%
bel ağrısının şikayetinin olması önemlidir.	0%
bel ağrısının şikayetinin üç aydan fazla süredir olması önemlidir.	100%

2- Ankilozan Spondilit ön tanısının konulmasında;

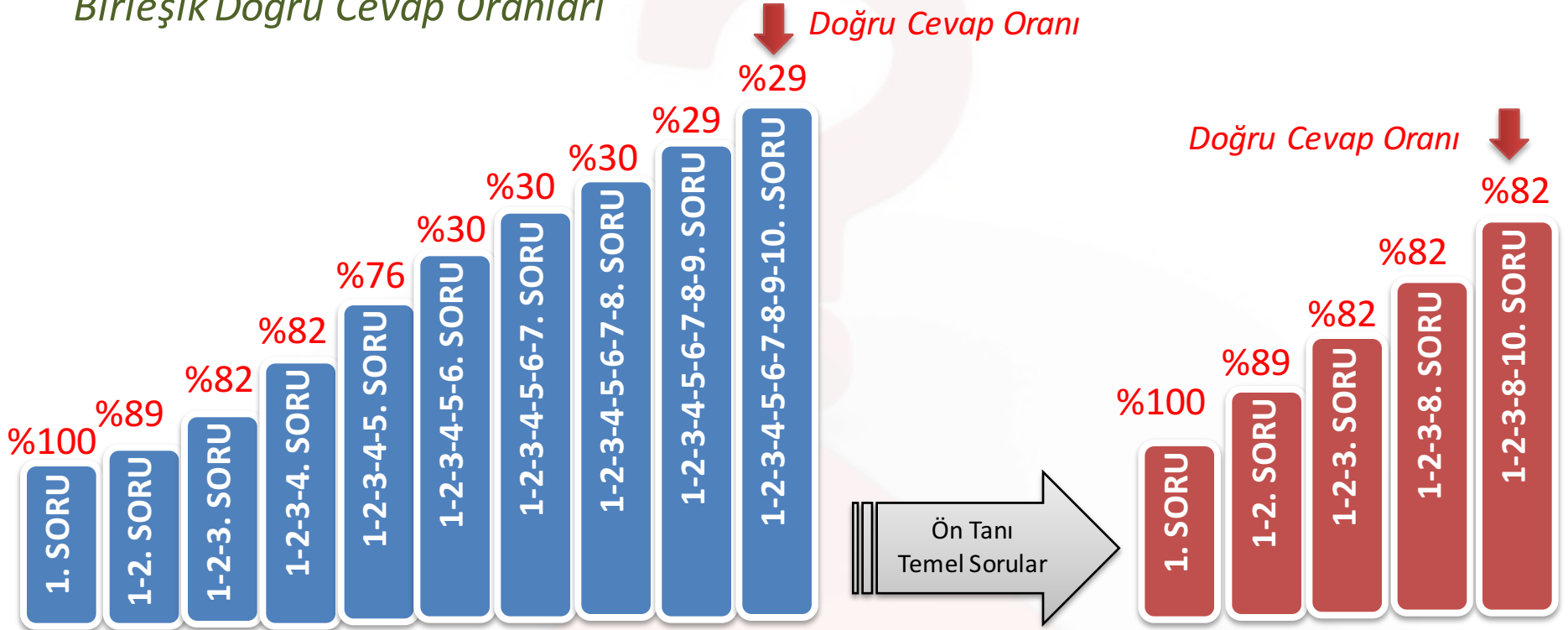
İlk şikayetlerin gelişme çağında görülmüş olması gerekir.	3%
ilk şikayetlerin hangi yaşta görüldüğünün bir önemi yoktur.	9%
İlk şikayetlerin 45 yaşından önce görülmüş olması gerekir.	88%

	Evet	Hayır
3- Egzersizle düzelmeyen tutukluğa rastlanır.	9%	91%
4-Dinlenmekle düzelen tutukluğa rastlanır.	1%	99%
5- Ağrılar hafiftir, sabahları rahatsız eder, gece uykudan kaldırmaz.	7%	93%
6-Kalçanın sabit bazı bölgeleri ağrır.	45%	55%
7-Göz tutulumu : Üveit görülebilir.	99%	1%
8-Entezite bağlı topuk ağrısı görülebilir.	100%	0%
9-İltihaplı bağırsak hastalığı görülebilir.	94%	6%
10-Omurgada sık ağrı ve tutukluk görülebilir.	100%	0%

n=244

Kırmızı ile işaretli sorular ön tanı koymada önemli «**üç soru**» olarak işaretlenmiştir.

Birleşik Doğru Cevap Oranları

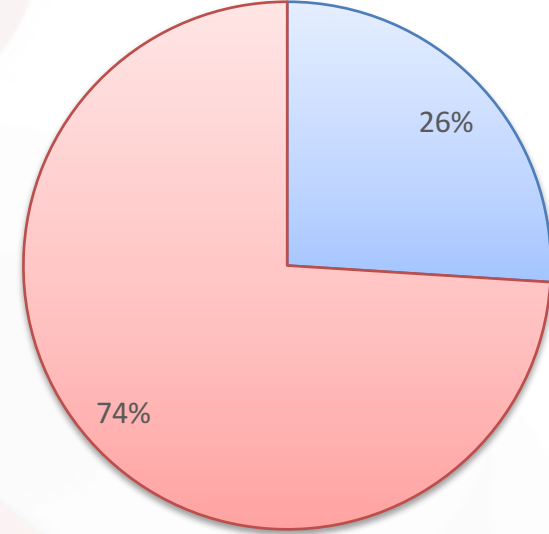

Hekimlerin yüzde 29'u ilk 10 sorunun hepsine doğru cevap vermiştir. Ön tanı için ayrılcı olan sorulara doğru cevap veren hekim oranı yüzde 82 olmuştur.

İşaretlenen Gerekli Olmayan Tetkikler

Laboratuvar İstemleri yüzde (TL)

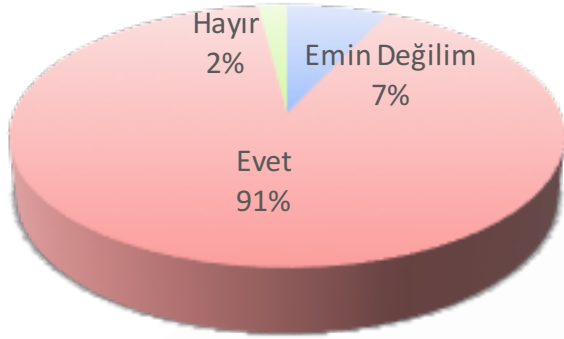
TETKİK (TOP 10)	ADET
CRP	234
Sedimentasyon	224
Radyografi	222
Tam Kan	214
MR	192
ALT	178
HLA-B27	168
AST	158
Kreatinin	158
Üre	128

■ Gerekli ■ Gerekli Olmayan

«Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon hekimlerinin istedikleri tüm tetkiklerin fiyatları ile frekansları çarpılarak toplam tetkik yükü (TL cinsinden) bulunmuştur. Ankilozan Spondilit için gerekli tetkiklerin TL değeri istenen tüm tetkiklerin sadece yüzde 26'sını oluşturmaktadır. Laboratuvar istemlerinin TL olarak yüzde 74'ü gereksizdir.»

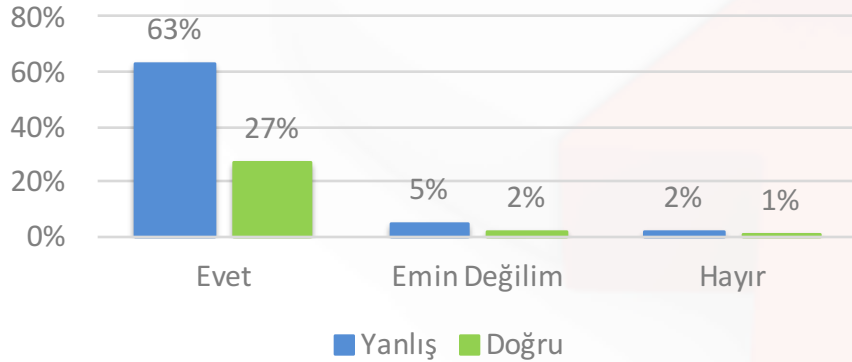
Ankilozan Spondilit ön tanısını doğru olarak koyduğunuzu düşünüyor musunuz?

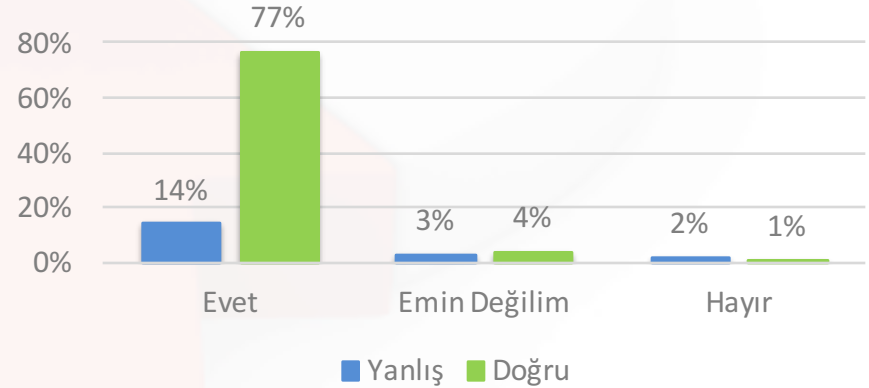
“Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Hekimleri’nin %91’i Ankilozan Spondilit için ön tanıyı doğru koyduğunu belirtmiştir.

Doğru tanı koyduğunu belirten hekimlerin ilk 10 soruya doğru cevap verme oranı toplamın içinde %27 olarak; temel 5 soruya doğru cevap verme oranı %77 olarak belirlenmiştir.»

Tanı Doğruluğu Hakkındaki Kanaat ile İlk 10 soruya doğru cevap

Tanı Doğruluğu Hakkındaki Kanaat ile Temel 5 soruya doğru cevap

AS tedavisinde, Sağlık Uygulama Tebliği'ne göre rapor düzenleyebildiğiniz ve reçete edebildiğiniz ilaçlarla tedavide yanıt alamadığınız hastalarınızı hangi branş(lar)a yönlendiriyorsunuz?

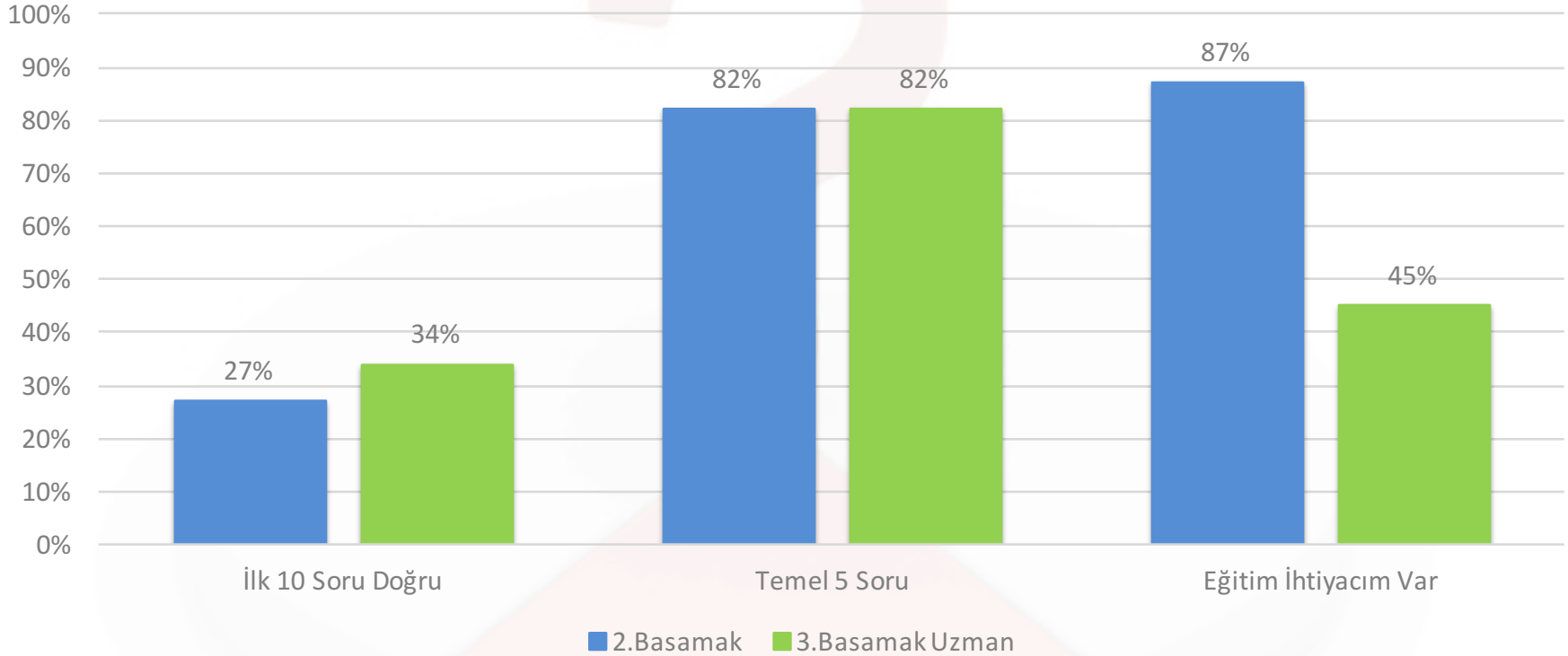
	Cevap	Cevap %
3. Basamak Fizik Tedavi Rehabilitasyon	36	56%
Romatoloji	28	42%
Diğer	2	3%
Toplam	66	100%

n=66

«Romatoid Artrit tedavisinde olduğu gibi Ankilozan Spondilit tedavisinde de 3. basamak hekimlerinden sadece 4 kişinin işaretlediği toplam 66 cevabın olduğu bu soruya göre özellikle, 2. basamakta çalışan Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon hekimleri Ankilozan Spondilit tedavisi için basamak tedavisinde DMARD'lerden sonra anti-TNF tedavileri için 3. basamak bir kuruma hastalarını sevk etmektedirler.

3. basamak Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon hekimlerine sevk oranı Romatoloji hekimlerine oranla anlamlı olarak daha fazladır.»

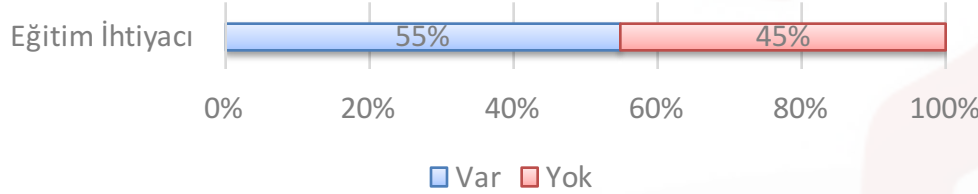
2. Basamak ve 3. Basamak FTR Hekimlerinin Doğru Cevap Verme Oranı

«2. basamakta çalışan hekimler ile 3. basamakta çalışan hekimler arasında özellikle 6 soruya doğru cevap verme oranında 3. basamakta çalışan hekimler anlamlı olarak daha fazladır. Temel 5 soruya doğru cevap verme oranında her iki hekim grubunda anlamlı fark görülmemektedir.

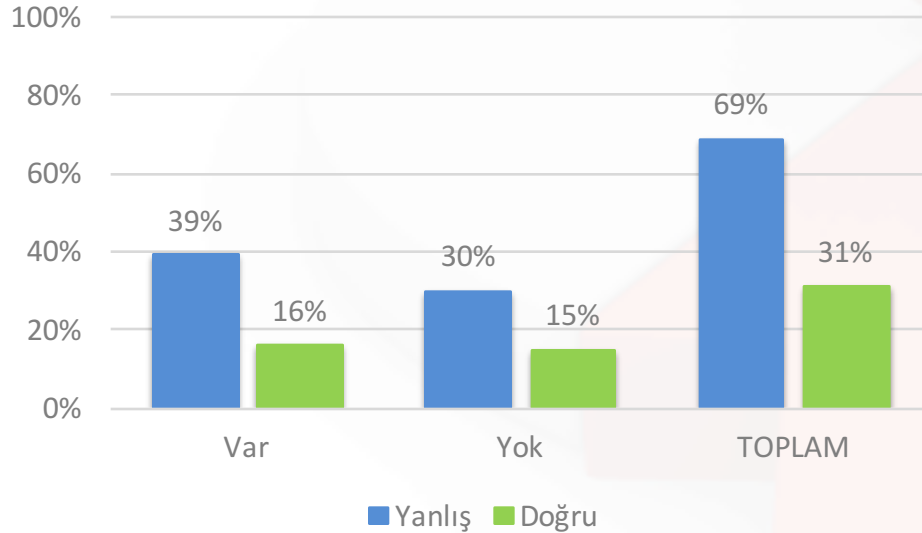
2. basamakta çalışan hekimler 3. basamakta çalışan hekimlere kıyasla daha yüksek oranda eğitim ihtiyacı bildirmişlerdir.»

Ankilozan Spondilit hastalığı hakkında eğitim ihtiyacınız olduğunu düşünüyor musunuz?

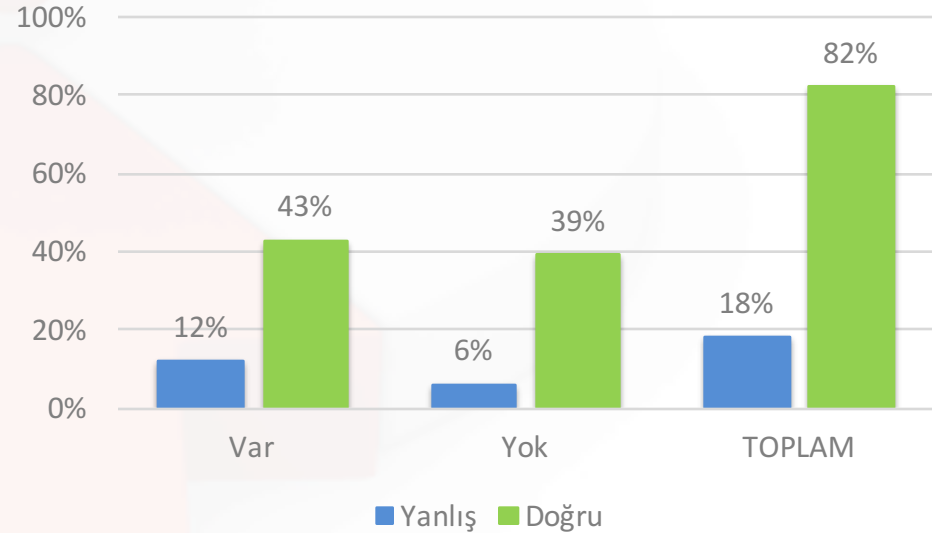

"Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Hekimlerinin %55'i Ankilozan Spondilit konusunda eğitim ihtiyaçlarının olduğunu belirtmektedirler. Eğitim ihtiyacı olmadığını belirten grup, toplam içinde %15 oranında ilk 10 soruya doğru cevap vermiştir."

Eğitim ihtiyacı hakkındaki kanaat ile ilk 10 soruya verilen cevap

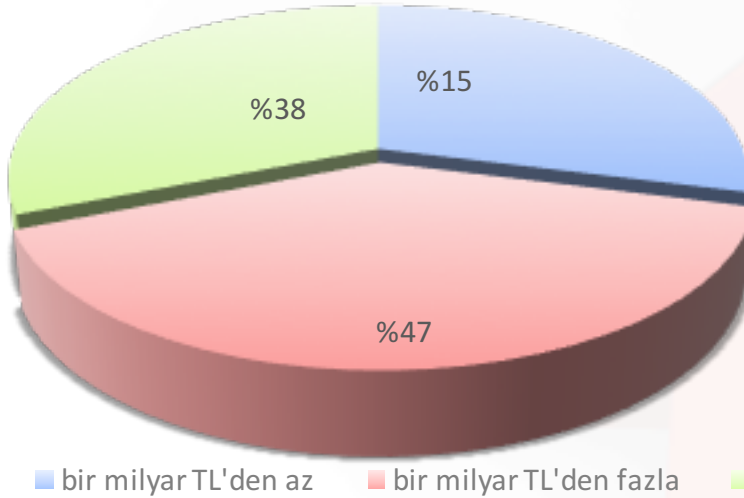
Eğitim ihtiyacı hakkındaki kanaat ile temel 5 soruya verilen cevap

Ankilozan Spondilit hastalığının ülkemize getirdiği direkt (ilaç, laboratuvar gibi) ve indirekt (hastalığa bağlı işgücü kaybı gibi) toplam senelik maliyet sizce yaklaşık ne kadardır?

	Cevap %
bir milyar TL'den az	15%
bir milyar TL'den fazla	47%
yaklaşık bir milyar TL	38%
Toplam	100%

«Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon hekimleri Ankilozan Spondilit tedavisinin yüksek maliyetli olduğu konusunda yüksek farkındalık sahibidir. Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon'nin yüzde 85'i yıllık tedavi maliyetinin bir milyar ya da daha fazla olduğunu farkındadır.»

[illegible]